СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ„ ГРАД СЛАВЯНОВО

5840, гр.Славяново, ул. „М.Толбухин“ №6, тел.06515/21-22, email: sou_slavianovo@abv.bg

Утвърждавам!

Директор:……Р…….

/Радостина Стефанова/

Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи в СУ „Христо Ботев“ гр. Славяново

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т.9 и по смисъла на чл.178, ал.1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11 и 12 от ЗПУО и е утвърдена със Заповед № РД-18- 459/ 14.09.2026 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ.

Настоящата програма обхваща периода 2026-2027 година и е подчинена на **основните приоритети** на правителството в посока изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите в училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование, в чийто контекст е чл. 263, ал. 1, т.9 от ЗПУО. Училищната програма се базира на следната **нормативна основа:**

- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Наредба за приобщаващото образование.
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства
- 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;
- 1992 - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;.
- 1970 - Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания (2008-2015 г.)
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010-2020)
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2010-2020)
- Закон за защита от дискриминация
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

II. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

1. Равен достъп и приобщаване на всяко дете
2. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
3. Съхраняване на етнокултурното многообразие
4. Създаване на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности чрез създаване на :

- а/ достъпна архитектурна среда
- б/ екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата
- в/ диагностична и консултативна дейност

- г/ специални учебно-технически средства и апаратура
- д/ индивидуални образователни програми
- е/ учебни програми по специалните учебни предмети и други

.

5. Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.

- Изграждане на положителни нагласи към включващо обучение в различните общности - учители, ученици и родители.

- Създаване на условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища чрез изграждане на подкрепяща среда.

III. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА.

През учебната 2025-2026 г. са отпаднали от училище 2 -ма ученици под 16 години. Същите са заминали в чужбина с родителите си без официален документ от училището. Ученици от гимназиален етап напускат училище, поради същите причини и възможност да учат чужд език, да получат професионална квалификация, да получават стипендия за това, която е в размер на една минимална работна заплата в България. Повечето ученици, които заминават в чужбина /основно в Германия/ сменят формата на обучение в гимназиален етап, от дневна в самостоятелна форма на обучение. Така повечето паралелки остават маломерни. Все повече в селището преобладават семейства с нисък социален, интелектуален и културен статус. Родителите не дават добър пример на децата си и влияят негативно върху тяхното възпитание и личностно развитие. Тези деца и техните семейства имат и друго отношение към ученето и към училището, като не му отдават толкова толямо значение. Всичко това оказва голямо влияние върху психоклимата в училище. Предопределя и все по намаляващите резултати от НВО и ДЗИ.

Основно това са ученици, чийто семейства се самоопределят като турци. Това води до друга очертаваща се тенденция през последните няколко години. Преместват се да учат в Плевен ученици с по-добри възможности, поради преобладаването на ученици с по-нисък социален статус в прогимназиален етап, които имат безотговорно интелектуално ниво. Тези ученици искат да сменят средата, която не е благоприятна за тяхното интелектуално развитие, образование и възпитание.

Продължават да се влошават демографските характеристики на селището. В училището се обучават 10 ученика на ресурсно подпомагане. Учениците работят с ресурсен учител, съгласно график. В училището има кабинет с необходими нагледни помагала, подпомагащи обучението. Трудностите в работата с тези ученици е свързана с работата с родителите и тяхното приобщаване в различни дейности, организирани за тези деца. Все повече деца с обучителни трудности се нуждаят от личностна подкрепа в своето интелектуално развитие.

Външната среда има важно значение върху формирането и изграждането на личността на всяко дете или ученик. Върху нея училището трудно влияе. Ето защо в училището се предприемат политики в областта на:

- Интеркултурното образование
- Умението за общуване с представители на различни култури
- Съзнателно изграждане на толерантност
- Особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.
- Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.
- Изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.
- Обхващането но всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него като основна дейност за достъп до качествено образование.

IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

V. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Подкрепата за личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

5.1. Обща подкрепа

З За организиране на покрепата на личностното развитие в СУ „Хр.Ботев“ за координатор е определен г-н Емил Дончев - ст. учител по История и цивилизация, който изпълнява функциите си съобразно Стандарта за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в училището се осъществява от екип, ръководен от координатора, както и учител психолог и кл.ръководители, в чиито класове има ученици от уязвими групи. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Тя включва различна екипна работа между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от училището, от ЦРД-гр. Плевен или други центрове за личностно развитие.

.

В СУ „Христо Ботев“ гр. Славяново функционира училищна библиотека, ръководена от учител, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата покрепа на децата и учениците.
Описаните в ПУД морални и материални награди също са част от предоставяната от училището обща подкрепа.
Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредба за приобщаващото образование.

5.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната покрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на ученик от съответния клас.

Оценката на способностите се извършва от екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година
- деца с хронични заболявания
- деца в риск

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай
- психо-социална рехабилитация
- -рехабилитация на слуха
- -зрителна рехабилитация
- -рехабилитация на комуникативни нарушения
- -осигуряване на достъпна архитектурна среда
- -специализирани средства
- -ресурсно подпомагане

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, училището уведомява отдел „Закрила на детето“ към ДСП по местоживеене на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	Класни ръководители, директор	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководители, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.10.2026	директор	
Награждаване на ученици	текущ	директор, учители	при и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	01.11, 01.04	завеждащ библиотека	да се направи по повод Деня на книгата
Представяне на дейности по интереси в училището	15.10.2026	Учители, учители ЦДО	
Представяте на дейностите по интереси на ЦРД	15.10.2026	представители на центровете	при проявен интерес от страна на центровете
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете от 3 до 7	01.12 01.05	Класните ръководители	
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководители, учители,ресурсен учител	
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	ресурсен учител и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации	целогодищно	Координатор на екипа за оказване на подкрепа	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, учители, кл.ръководители	
Организиране и провеждане на“Училище за родители“	28.03. 2027	директор, екип, всички учители, УН	при желание от родителите

Стимулиране участието на ученици с изявени дарби в състезания и олимпиади	целодогодишно,	учители	
Стимулиране участието на ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	целодогодишно,	учители	
Съвместни дейности с ОКБППМН	целогодишно, по график	УКПАТ, директор, РУП-гр. Пордим	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, председатели на МО	
Обучение на педагогически специалисти за работа в интеркултурна среда	По график, заложен в план за квалификация	Директор, председатели на МО	
Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система	28.03.2027	Координатора, директора, ресурсен учител	
Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на деца в риск	28.03.2027	Директора, Координатора и класните ръководители	
Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания и децата от социално слаби семейства чрез насърчаване на техните творчески изяви в областта на изкуството	Постоянен	Класните ръководители, УН, Ресурсен учител, директор	

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и местната общност. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции, УН, Обществен съвет, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.